

MONUMENTUL EROILOR DIN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL (1914-1919) DIN CIACOVA

Cinstirea, prețuirea și comemorarea eroilor reprezintă o datorie sfântă, care trebuie transmisă din generație în generație. Nu vom ști niciodată numărul și numele tuturor ciacovenilor care s-au jertfit pe câmpul de luptă, în sute de ani, pentru apărarea meleagurilor strămoșești, dar pentru secolul XX, cel mai sângeros din istorie, din cauza celor două războaie mondiale nimicitoare, acest lucru se cunoaște cu exactitate. Oamenii simpli, pașnici și nevinovați, care și-au lăsat acasă familiile, pentru a lupta în războaie, cauzate, mai ales, de orgoliile și fanatismul celor care conduc lumea, dar pentru care, jurământul față de țară, indiferent că a fost Austro-Ungaria sau România, a fost mai presus decât propria lor viață. Cei care au avut norocul să se întoarcă, împreună cu familiile eroilor, le-au cinstit memoria, ridicându-se, în toate localitățile bănățene, monumente comemorative, unde numele celor care s-au jertfit, a fost cioplit în piatră, pentru eternitate, pentru că, nu-i așa, eroii nu mor niciodată!

În orașul Ciacova, Primăria, Școala, Biserica, împreună cu întreaga comunitate, îi cinstesc pe eroi așa cum se cuvine, organizându-se slujbe de pomenire și activități omagiale, de două ori pe an: vara, de Ziua Eroilor, atunci când se sărbătorește și Ispasul, și iarna, cu ocazia Zilei Naționale a României, la 1 Decembrie.

Aceste manifestări au loc, de fiecare dată, la Monumentul Eroilor din Ciacova.

Monumentul eroilor din Primul Război Mondial din Ciacova a fost construit în anul 1924, fiind situat pe latura sudică a Parcului Elisabeta, pe care îl înnobilează și mai mult prin silueta sa majestuoasă, cu fațada principală către Piața Cetății, are nu doar o valoare simbolică, ci și una cultural-artistică, de patrimoniu, am putea spune. Proiectul monumentului a fost realizat de arhitectul Franz Brandeisz (1922). Acesta are o înălțime totală de peste patru metri, fiind compus din mai multe părți: deasupra unui soclu de formă hexagonală, format din trei trepte, se înalță un prim corp din gresie, de formă cubică, cu latura de 1,50 m, peste care este suprapus un al doilea corp, tot din gresie, sub forma unui paralelipiped dreptunghic, având atașate la cele patru colțuri patru coloane, încheiate în capiteli de factură corintică. Partea superioară a monumentului se încheie sub forma unei piramide în trei trepte, peste care este amplasată o figurină zoomorfă, sub forma unei acvile cu aripile deschise. Pe cele trei laturi ale blocului masiv de piatră din partea superioară a monumentului (de vest, nord și est) sunt inscripționate numele celor 122 eroi ciacoveni căzuți în Primul Război Mondial, de naționalitate germană, română, maghiară, sârbă și slovacă, fără ca lista eroilor căzuți să fie una completă. Pe fațada principală, cea sudică, se află cifrele anilor de început și sfârșit a războiului, textul memento, o cunună stilizată de lauri, precum și reliefurile din marmură, de inestimabilă valoare, realizate de cunoscutul sculptor timișorean Ferdinand (Nandor) Gallas (1893-1949). Silueta prăbușită a bărbatului nud care întruchipează Athleta Patriae, cu capul dat pe spate, o mână strânsă peste pieptul străpuns de glonț și celălalt braț ridicat în înălțime, simbolizează jertfa. În fundalul figurii asemănătoare unui Crist, se aliniaza și un șir ascendent de cruci. Nandor Gallas a fost un reputat artist plastic timișorean, extrem de cunoscut și solicitat în perioada interbelică, care a realizat decorul exterior al mai multor clădiri de patrimoniu din Timișoara, monumente funerare ale unor familii avute,

monumentul eroilor din Șandra, casa poetului maghiar Ady Endre, iar faptul că a fost accontat de comunitatea ciacoveană pentru această lucrare, denotă buna ei stare materială și respectul profund pentru semenii căzuți în război.

În vârful monumentului, se găsea odinioară o acvilă semeață din bronz, cu aripile desfacute, având în cioc o cruce. A dispărut, în condiții neelucidate până astăzi, în contextul vremurilor tulburi de după anul 1948. În zilele noastre, din inițiativa Primăriei Orașului Ciacova și a Consiliului Local, a fost amplasată o altă statuie din bronz, reprezentand, de asemenea, o acvilă, așa cum se obișnuiește, în cazul unor asemenea monumente de for public.

Pe latura dinspre est a monumentului, în partea inferioară, a fost amplasată o plăcuță din metal, pe care sunt trecute numele celor 80 de eroi ciacoveni care s-au jertfit pentru reîntregirea României în Al Doilea Război Mondial (1941-1945).